

Kanepi valla Hooldekeskus
vald@kanepi.ee

31.12.2025 nr 5.1-3/32419-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3.

1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti:

Kanepi Vallavalitsuse hallatavas asutuses Kanepi valla Hooldekeskus (registrikood 75011091), Kooli tee 6/1, Saverna küla, Kanepi vald, Põlva maakond väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse vastavust sotsiaalhoolekande seaduses (SHS) ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.

1.3. Järelevalve teostamise koht: Kooli tee 6/1, Saverna küla, Kanepi vald, Põlva maakond.

1.4. Paikvaatluse aeg: 10.11.2025.

1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Kadri Plato ja Tõnis Palgi (järelevalvemeeskonna juht).

1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: teenuseosutaja esitatud dokumentides sisalduva teabe analüüs, paikvaatlus, vestlused juhataja, töötajate ja teenusesaajatega ning päringud majandustegevuse registrist (MTR), töötamise registrist (TÖR) ja sotsiaalteenuste ja -toetuste registrist (STAR). Järelevalvetoimingutes osalesid juhataja Rita Ziugand ja hooldusjuht Kären Eit.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et Kanepi valla Hooldekeskus (tegevusluba SÜH000070) ei täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt peab tegevusloa omaja teavitama tegevusloa väljaandjat tegevusloa kontrolliesemega ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Teenuseosutaja on kohustatud kandma tegevusloale ka asendustöötajad. Töötajate tegevusloa andmete kontrollimise käigus tuvastati, et asendustöötaja N. K. ei olnud tegevusloale kantud. Samuti selgus, et TÖR-i andmete kohaselt lõpeb tema tööleping 31.12.2025.

Sotsiaalkindlustusamet lõpetab järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

SHS § 154 punktides 1 ja 3 on sätestatud sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kõrvaltingimused. Üldhooldusteenuse osutaja tegevusloale märgitakse maksimaalne inimeste arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada ning tegutsemiseks lubatud tegevuskoht.

Kanepi valla Hooldekeskuse tegevusloa nr SÜH000070 kohaselt on teenuse osutamine tegevuskohas Kooli tee 6/1, Saverna küla, Kanepi vald, Põlva maakond lubatud maksimaalselt 30 teenusesaajale. Paikvaatluse käigus tuvastati, et teenust osutatakse 28 inimesele.

SKA seisukoht: teenusesaajate arv oli vastavuses tegevusloal sätestatud piiranguga.

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. See tähendab, et teenuseosutaja peab teavitama SKAd muudatustest vahetu hooldusteenuse osutajate hulgas (või abihooldustöötaja töölt lahkumisest või tööle vormistamisest). Hooldustöötajad ja abihooldustöötajad osutavad inimestele vahetult teenust, et tagada teenusesaajate turvalisus, heaolu ja õiguste kaitse. Seetõttu on oluline, et hooldus- ja abihooldustöötajad töötajad vastaksid SHSis sätestatud nõuetele ning nende vastavust on MTRist võimalik kontrollida (SHS § 153 punktid 1 ja 2).

Vahetult teenust osutavate töötajate andmed on kantud tegevusloale korrektselt, välja arvatud N. K., kelle nimi on hooldekodu esitatud nimekirjas, kuid puudub tegevusloalt. Kontrollimisel selgus, et N. K. on olnud põhitöötajate asendaja. TÖR-i andmetel töötab N. K. tähtajalise töölepingu alusel 1.10.2025–31.12.2025.

SKA seisukoht: MSÜS § 30 lõikes 2 sätestatud kohustus ei ole täidetud. Kõik vahetult teenust osutavad töötajad peavad olema kantud tegevusloale.

3.2. SHS § 20 lõiked 1 - 3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Hooldekodu kodukord on juhataja poolt kinnitatud 07.07.2025. Dokument reguleerib teenusele saabumist, külastamist ja muid asjaolusid ning teenusesaaja õigusi, kohustusi ja vastutust. Samuti on loetletud hooldekodus keelatud tegevused.

Terviseameti 03.12.2019 hinnangu kohaselt on tegevuskohas võimalik teenust osutada maksimaalselt 30 inimesele. Juhataja selgituse kohaselt võetakse teenusele kõik soovijad. Paikvaatluse päeval oli voodikeskseid teenusesaajaid kokku 7, kellest neli vajasis asendi muutmist iga kahe tunni järel. Kahel teenusesaajal esinesid ulatuslikumad dementsuse tunnused.

Kahekorruiselises hoones on I korrusel 10 tuba ja II korrusel 11 tuba, kokku 21 tuba, millest 7 on ühekohalised. Lifti paigaldamiseks on koostatud projekt. Iseseisvalt liikuvad teenusesaajad elavad II korrusel ning suurema hooldusvajadusega teenusesaajad I korrusel. Tubades kutsunginuppe ei ole. Reeglina on tubade ukSED avatud ning töötajad kuulevad ja märkavad abivajadust. Öisel ajal kontrollitakse teenusesaajaid iga paari tunni järel, vajaduse korral ka tihedamini. Öösel viibib majas üks hooldustöötaja.

Hooldekodul on aiaga ümbritsetud õueala, mille värav on suletav, mis lisab turvalisust mäluhäirega teenusesaajate värskes õhus viibimise puhul. Hoone ei ole ehitatud hooldekodu vajadusi silmas pidades, mistõttu napib ruumi ning tõstukit ega pesuraami ei ole võimalik ruumides kasutada. Tubades on osaliselt funktsionaalvoodid; juhataja selgituse kohaselt on vaja veel 12 funktsionaalvoodit. Voodipesu pesemiseks kasutatakse pesumaja teenust, isiklikud riided pestakse kohapeal. Abivahendite (ratastoolid, rulaatorid, tugipadjad, lamatiste ennetamise madratsid) kättesaadavus on tagatud. Teenusesaajate toit valmistatakse hooldekodu köögis ning see hõlmab kolme põhitoidukorda ja vahepala. Vajaduse korral pakutakse püreestatud toitu. Lähedased kinnitasid, et nende pereliikmetele toidud maitsevad.

SKA seisukoht: teenuse osutamine on vastavuses SHS § 20 lõigetes sätestatud 1 – 3 nõuetega.

3.3. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks (määrus nr 36).

Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 - 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada hooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, tervises seisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenusesaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga.

Lähedaste intervjuudest nähtub, et teenuseosutaja hoiab teenusesaaja kontaktisikut kursis olulise hooldusteenuse ja tervises seisundiga seotud teabega. Privaatsus seitsmes ühekohalises toas on tagatud, kahekohalistes tubades on privaatsuse tagamiseks võimalik kasutada sirmi. Hooldekodu on väike, teenusesaajad on personalile tuttavad ning osatakse arvestada nende eripärade ja soovidega.

SKA seisukoht: Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 – 4 nõuded on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud

Hooldustöötajatele, abihoidustöötajatele ja hooldusjuht-hooldustöötajatele on koostatud ning 2025. aasta suvel kinnitatud ametijuhendid, milles on selgelt määratletud peamised tööülesanded ning vastutus tööülesannete täitmise kvaliteedi eest. Hooldusteenuse kvaliteedi tagamist jälgib igapäevaselt hooldusjuht-hooldustöötaja. Teenusesaajate igapäevase hoolduse kohta eraldi hoolduslehti ei täideta, kuid peetakse elektroonilist logiraamatut, kuhu kantakse kokkuvõtlikult vahetuse jooksul toimunud olulisemad sündmused ning teenusesaajate juures ilmnenu tähelepanu- või abivajadus. Dokumenteeritakse mähkmete vahetus ja seedetegevus. Näidustatud juhtudel jälgitakse ja dokumenteeritakse ka vedeliku tarbimist ning toitumist. Teenusesaajate üle keha pesemine toimub kord nädalas kindlal nädalapäeval; lähedaste ütlused kinnitavad kindla nädalapäeva järgimist. Ruumide kitsikuse tõttu on pesemine võimalik üksnes dušitoolil, raamipesu ei ole võimalik.

SKA seisukoht: teenuseosutaja tagab määruse § 2 lõikes 5 loetletud isikuhooldustoimingud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 6 on loetletud terviseseisundiga seotud toimingud

Teenusesaajatele on tagatud tervishoiuteenuse kättesaadavus. Eriarsti vastuvõtule pääsemiseks on korraldatud transport. Lähedaste kinnitusel on teenuse eest tasumine nende kohustus. Hooldekodus töötab meditsiiniõde kolmel päeval nädalas, kelle ülesannete hulka kuulub muu hulgas hooldustöötajatele juhiste andmine (sh teabe edastamine infotahvli kaudu), ravimite jagamine ning arstidega kontakteerumine. Hooldaja ettevalmistusega töötajad oskavad anda esmaabi. Kukkumiste ennetamiseks jälgitakse teenusesaajate liikumist, tagatakse ohutu keskkond ning juhendatakse abivahendite õiget kasutamist. Kukkumised registreeritakse spetsiaalses vihikus. Lamatiste ennetamiseks kasutatakse vajalikke abivahendeid, sealhulgas spetsiaalseid madratseid.

SKA seisukoht: teenuseosutaja tagab määruse § 2 lõikes 6 loetletud terviseseisundiga seotud toimingud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 7 on loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud.

Aktiveerivate tegevuste läbiviimine on seni olnud peamiselt hoolduspersonali ülesanne. Juhataja selgituse kohaselt on alates 2026. aastast plaanis tööle võtta osakoormusega tegevusjuhendaja. Töötajate kinnitusel on teenusesaajatele pakutavad tegevused mitmekesised, sh käelised tegevused (puslede kokkupanemine, värvimine), teleri vaatamine ja ristsõnade lahendamine. Samuti on korraldatud üksikuid esinemisi (nt laste esinemised) ning hiljuti külastas hooldekodu Jõuluvana. Liikumisvõimelised teenusesaajad on majutatud peamiselt hoone II korrusele, kuid trepist liikumine põhjustab raskusi ning lifti olemasolu oleks teenusesaajate jaoks oluline. Teenusesaajatele on loodud võimalused viibida värskes õhus aiaga piiratud õuealal.

SKA seisukoht: teenuseosutaja tagab määruse § 2 lõikes 7 loetletud toimingud.

3.4. SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 on sätestatud nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaani. Teenuseosutaja on kohustatud koostama 30 päeva jooksul alates teenuse osutamise alustamisest koostöös teenuse saajaga või teenuse rahastajaga, kui teenuse saaja ei ole kontaktne, isikule hooldusplaani. Hooldusplaani koostamisel hinnatakse hooldusvajaduse kõrval ka tervishoiuteenuse vajadust, millele annab hinnangu vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja. Hooldusplan peab sisaldama hooldusteenuse osutamise eesmärki, eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi ja nende sagedust ning teenuseosutaja hinnangut tegevuste elluviimise kohta. Teenuseosutaja vaatab hooldusplaani läbi vähemalt üks kord poolaastas ning vajaduse korral korrigeerib seda.

Juhuvalimi alusel kontrollitud hooldusplaanidest nähtub, et hooldekodu on järginud SHS § 21 lõikes 3 sätestatud 30-päevast tähtaega hooldusplaani koostamiseks. Näiteks koostati 01.02.2025 teenusele saabunud E. M.-ile hooldusplan 25.02.2025 ning 09.09.2025 teenusele saabunud J.-T. P.-le 09.10.2025. Hooldusplaanidel on teenusesaaja allkiri (nt U. P.) ning koostajatena on hooldusplaanidele alla kirjutanud hooldusjuht, hooldustöötaja, õde ja hooldaja (nt E. M.). SHS § 21 lõike 3 kohaselt eeldab hooldusplaani koostamine koostööd hooldekodu teenindava tervishoiutöötajaga, kelle ülesanne on hinnata tervishoiuteenuse vajadust. Kontrollitud hooldusplaanidele on tervishoiutöötajana alla kirjutanud hooldekodus töötav õde nii esmasel koostamisel (nt U. P.) kui ka korduvhindamisel (nt E. M.).

Tulenevalt SHS § 21 lõikest 4 peab hooldusplan sisaldama hooldusteenuse osutamise eesmärki, eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevusi ja nende sagedust ning teenuseosutaja hinnangut tegevuste elluviimise kohta. Kontrollitud hooldusplaanid vastavad nimetatud nõuetele: vormis on eraldi rubriigid „probleem“, „eesmärk“, „tegevus“, „sagedus“ ja „hinnang/vastutaja“. Probleemidena on muu hulgas välja toodud eneseteenindusoskused, elukeskkonna ja vaba aja tegevused, raviskeemi järgimine ning hooldustoimingud (nt H. R.).

Teenuseosutajal on kohustus hooldusplaani üle vaadata vähemalt üks kord poolaastas (SHS § 21 lõige 5). Kontrollitud hooldusplaanides oli ülevaatamise aeg märgitud (nt E. M.: esmane hooldusplan 25.02.2025, korduvhindamine 26.08.2025). Ülevaatamisel antakse hinnang tegevuste jätkamise või muutmise vajaduse kohta. Näiteks koostati H. R. esmane hooldusplan 17.04.2025 ja vaadati üle 15.10.2025, mil otsustati jätkata sama hooldusplaaniga. Ülevaatamise allkirjastasid hooldusjuht, õde ja kaks hooldajat.

Hooldekodul on põhjalik ülevaade teenusesaaja toimetulekust teenusele saabumisel. Saabumise päeval täidavad teenusesaaja ise (lisa nr 1) ning lähedane (lisa nr 2) andmestiku, mille vastuseid kasutatakse hooldustoimingute planeerimisel, sh teabe osas lemmiktegevuste, toitumise ja magamamineku aja kohta. Hooldusplaan koostamisel ligikaudu 30 päeva möödumisel kirjeldatakse teenusesaaja toimetulekut ja liikumist skaalal „iseseisvalt – osaline abi – täielik abi“ ning antakse ülevaade kommunikatsioonist (nägemine, kuulmine, kõne, tasakaal, meeleolu, mälu), samuti söömise, eritamise, pesemise, vaba aja ja harrastuste kohta.

Kontrollitud hooldusplaanid on koostatud ühtses vormis ning sisaldavad järgmisi rubriike: „probleem“, „eesmärk“, „tegevus“, „sagedus“ ja „hinnang/vastutaja“. Probleemidena on muu hulgas välja toodud: 1) eneseteenindusoskused, 2) elukeskkonna ja vaba ajaga seotud tegevused, 3) raviskeemi järgimine ning 4) hooldustoimingud (nt H. R.). Seega on järgitud SHS § 21 lõikes 4 sätestatud nõudeid.

Teenuseosutajal on kohustus hooldusplan üle vaadata vähemalt üks kord poolaastas (SHS § 21 lõige 5). Kontrollitud hooldusplaanides oli märgitud hooldusplaan ülevaatamise aeg (nt E. M.: esmane hooldusplan koostati 25.02.2025 ja korduvhindamine toimus 26.08.2025).

Hooldusplaan ülevaatamise nõue eeldab, et teenuseosutaja annab hinnangu tegevuste jätkamise või muutmise vajaduse kohta. Näiteks koostati H. R. esmane hooldusplan 17.04.2025 ja vaadati nõuetekohaselt üle 15.10.2025, mil langetati otsus jätkata sama hooldusplaaniga. Ülevaatamise kinnitasid allkirjaga hooldusjuht, õde ja kaks hooldajat.

SKA seisukoht: SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 sätestatud nõuded on täidetud.

3.5. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestatavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi üldhooldusteenust vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada üldhooldusteenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Järelevalvemenetluse käigus tuvastati, et teenuseosutaja esitatud töötajate nimekirjas ei ole karistusregistrisse kantud isikuid. Teave sotsiaalhoolekande seaduse § 22 lõikes 5 sätestatud piirangute puudumise kohta esitati ajavahemikul 10.11.2025–13.11.2025. Tööajatabelite kontrollimisel selgus, et öisel ajal on vahetuses nõuetele vastava ettevalmistusega hooldustöötajad. 2025. a on toimunud töötajatele suunatud koolitusi, sealhulgas ergonoomilise patsiendi siirdamise koolitus koos praktilise juhendamise, hooldusvahendite kasutamise koolitus ning septembris toimus evakuaatsiooniõppus.

SKA seisukoht: Teenuseosutaja on täitnud SHS § 22 sätestatud nõuded.

3.6. SHS § 22¹ lg 6 kohaselt avalikustab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Teenuseosutaja kohatasu on avalikustatud Kanepi Vallavalitsuse kodulehel. Alates 01.04.2025 on teenuse hinnaks 1400 eurot kuus, millest 600 eurot moodustab hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulu ning 800 eurot majutus-, toitlustuskulud ja muud teenuse osutamisega seotud kulud. Kohatasus sisaldub hügieenivahendite ja mähkmete maksumus, kuid retseptiravimite maksumus ei sisaldu.

Rahandusministeeriumi hoolduskulu mudeli ja näidiskalkulaatori alusel, lähtudes tegevusloa andmetest (7 hooldustöötajat, 2 abihooldustöötajat, teenuskohtade arv 30), on keskmine hoolduskulu ühe teenusesaaja kohta kuus 655 eurot.

SKA seisukoht: teenuseosutaja on täitnud SHS § 22¹ lg 6 sätestatud nõuded.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Tutvuda SKA koostatud soovitusliku [hooldusplaani juhendi](#) ja [näidisega](#) ning kaaluda nende rakendamist hooldusplaanide koostamisel.

4.2. Töötajate taustakontrolli raames regulaarselt kontrollida karistusregistri andmeid, et veenduda SHS § 22 lõikes 5 sätestatud piirangute puudumises.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tõnis Palgi
peaspetsialist (järelevalve)